

Joukkuevoimistelun tuomariohje

Tuomareille, valmentajille ja kilpailujärjestäjille

Sisällysluettelo

1. Johdanto	2
2. Tuomarien eettiset ohjeet	2
3. Tuomarien esteettömyys	3
4. Tuomarikoulutusjärjestelmä	3
Kansainvälinen tuomarikoulutus, tuomarit kansainvälisissä kilpailuissa	4
5. Kilpailuun ilmoitettavat tuomarit / tuomarivelvoite	4
6. Tuomarit kilpailuissa	5
Tuomarit kansainvälisissä kilpailuissa	5
Tuomarit SM-kilpailuissa, arvokilpailukarsinnoissa ja liiton mestaruuskilpailuissa	6
Tuomarit muissa kilpailuissa	6
Pätevyysvaatimukset	7
Tuomaripaneelin kokoonpano	7
7. Tuomarin tehtävät	8
Ylituomarin tehtävät/velvollisuudet	8
8. Kilpailuihin valmistautuminen	8
Tuomarien pukeutuminen	8
Tuomareiden tarvikkeet	9
Tuomaripalkkiot	9
9. Tuomaripalaute	9
10. Tuomaritoiminnan valvonta	10
10.1 Kilpailun aikainen valvonta	10
10.2 Kilpailun jälkeinen valvonta	10

1. Johdanto

Tuomarille:

Joukkuevoimistelun tuomaritoiminnan tulee olla ammattitaitoista ja luotettavaa. Tuomaritaitojen ylläpitäminen ja joukkuevoimistelun sääntöihin perehtyminen on tuomarin omalla vastuulla. Voimisteluliitto järjestää säännöllisesti tuomarikoulutuksia ja tiedottaa tuomareita kilpailujärjestelmän ja sääntöjen muutoksista. Tähän tuomariohjeeseen on koottu tuomaritoimintaan liittyvä ohjeistus, jota tuomarin tulee noudattaa osallistuessaan joukkuevoimistelun tuomaritoimintaan. Nämä ohjeistukset täydentävät Voimisteluliiton yleisissä säännöissä, kilpailu- ja kurinpitosäännöissä ja joukkuevoimistelun lajisäännöissä kuvattuja sääntöjä.

Valmentajalle:

Tästä ohjeistuksesta löytyvät tiedot tuomarien pätevyysvaatimuksista, tuomaripaneelien kokoonpanoista, tuomarien esteellisyysäännöistä ja tuomarivelvoitteesta, eli siitä kuinka monta tuomaria kilpailuissa tulee olla kilpailevia joukkueita kohden. Ohjeessa on myös tiedot siitä, kuinka tuomarit toimivat antaessaan palautetta kilpailuiden jälkeen ja vieraillessaan joukkueen harjoituksissa.

Kilpailunjärjestäjälle:

Tästä ohjeistuksesta löytyvät tiedot tuomaripaneelien kokoonpanoista, tuomarisakon suuruus ja muut kilpailunjärjestämiseen liittyvät tuomariasiat.

Yleisesti:

Joukkuevoimistelun tuomaritoimintaa ohjaavat säännöt ja ohjeet löytyvät ajantasaisina Voimisteluliiton verkkosivuilta. Tuomaritoimintaa kehittää ja tukee sekä valvoo ja arvioi lajiasiantuntijaryhmä.

Suomen Voimisteluliiton säännöt:

<http://voimistelu.fi/fi/Liitto/S%C3%A4%C3%A4nn%C3%B6t>

Liiton säännöt

Toimintaohjesääntö

Yleiset kilpailu- ja kurinpitosäännöt

Kilpailujen järjestämishjeet ja kilpailumateriaalit:

<https://www.voimistelu.fi/fi/Kilpavoimistelu/Joukkuevoimistelu/Joukkueet>

Joukkuevoimistelun lajisäännöt:

<https://www.voimistelu.fi/fi/Voimistelu/Joukkuevoimistelu/Kilpailu/S%C3%A4%C3%A4nn%C3%B6t>

Kansainvälisissä joukkuevoimistelukilpailuissa noudatetaan joukkuevoimistelun kansainvälisen lajiliiton IFAGG:n sääntöjä ja määräyksiä.

2. Tuomarien eettiset ohjeet

Kaiken tuomaritoiminnan tulee olla eettistä ja kunnioittaa urheilijan oikeusturvaa. Tämä edellyttää tuomarin toimivan avoimesti ja rehellisesti kaikissa tuomarirooliin liittyvissä tilanteissa. Tuomarin tulee noudattaa Voimisteluliiton Yleisiä kilpailu- ja kurinpitosääntöjä ja tässä ohjeessa kuvattuja eettisiä ohjeita.

Kaikki joukkueet tulee arvioida oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti kilpailusääntöjen mukaisin perustein. Joukkueen suosiminen, toiseen joukkueen syrjiminen tai pisteiden antaminen muiden kuin sääntöihin perustuvien seikkojen perusteella on kielletty.

Tuomari ei saa keskustella joukkueen arvioinnista kilpailutapahtuman aikana muiden tuomarien, valmentajien, urheilijoiden tai ulkopuolisten kanssa (poikkeuksena tuomaripalaverit ja palautteen antaminen joukkueelle kilpailupaikalla tulosten julkistamisen jälkeen).

3. Tuomarien esteettömyys

Tuomarina voi toimia esteetön ja tuomarien pätevyysvaatimukset täyttävä henkilö. Tuomaritoimintaa koskeva esteellisyys on määritelty Voimisteluliiton Yleisissä kilpailu- ja kurinpitosäännöissä, ja esteellisyyttä määrittelyä on tarkennettu tässä tuomariohjeessa.

Tuomari on aina esteellinen silloin, jos hän ko. kilpailussa tuomitsisi omaa lastaan, lapsenlastaan, vanhempansa, sisarustaan, avo-/aviopuolisoaan taikka puolisonsa lasta. Tuomari ei voi myöskään toimia tuomarina ko. kilpailussa siinä sarjassa, jossa hänen valmentamansa joukkue tai tuomarin tekemä koreografia kilpailee.

Jokainen tuomari on ensisijaisesti itse vastuussa siitä, ettei tuomari esteellisenä. Esteellisyyttä tulee arvioida tuomaritoiminnan luotettavuuden näkökulmasta siten, että tuomarin toiminta näyttää esteettömältä myös ulkopuolisen katsojan silmin. Epäselvässä tilanteessa tuomari voi kysyä neuvoa esteellisyyden arviointiin joukkuevoimistelun lajiasiantuntijaryhmältä.

4. Tuomarikoulutusjärjestelmä

Joukkuevoimistelun kansallinen tuomarikoulutusjärjestelmä on kolmitasoinen. Tuomari voi edetä kansainväliseen tuomarikoulutukseen vasta koko kansallisen tuomarikoulutuksen käytyään. Alla oleva koulutusjärjestelmä on voimassa 1.1.2016 alkaen.

Taulukko 1: Joukkuevoimistelun tuomarikoulutusjärjestelmä

Kurssi ja sisältö	Kesto	Saavutettava tuomariluokka	Tuomarivaltuudet
* Lajitaidon peruskoulutus	2 pv	-	
Kurssi 1: Suorituksen tuomarointi, kaikki sarjat	2 pv	3E	EXE-paneeli: kaikki sarjat, alue-, kaupunki- ja seurakilpailut
<i>Kurssin 1 jälkeen on suoritettava vähintään 2 tuomarointia ennen kurssille 2 ilmoittautumista</i>			
Kurssi 2: AV ja TV tuomarointi, muut paitsi yli 14v SM-sarjat	2 pv	3	EXE, AV, TV: kaikki sarjat, alue-, kaupunki- ja seurakilpailut
<i>Kurssin 2 jälkeen on suoritettava vähintään 2 tuomarointia ennen kurssille 3 ilmoittautumista</i>			
Kurssi 3: AV ja TV tuomarointi yli 14v SM-sarjat sekä EXE-tuomaroinnin syventäminen	2 pv	2	Liiton mestaruuskilpailut, SM-kilpailut

Kurssin 3 jälkeen on suoritettava vähintään 2 tuomarointia yli 14v. SM-sarjoissa ja toimittava vähintään kerran varjotuomarina liiton järjestämissä yli 14v. SM-sarjan kilpailuissa ennen kurssille 4 ilmoittautumista.

Kurssi 4: Ylituomariksi pätevytyminen, kaikki sarjat	0,5 pv	1	Ylituomarina toimiminen
---	--------	---	-------------------------

Tuomari saa pätevyyden tason mukaisten kilpailujen tuomariksi, kun on suorittanut koulutuksen hyväksytysti. Tuomarikoulutusten välillä tuomarin on suoritettava määrätty määrä tuomarointeja kilpailuissa ennen kuin hän voi ilmoittautua seuraavan tason koulutukseen.

Vanhan tuomarikoulutusjärjestelmän mukaisesti kouluttautunut tuomari siirtyy uuteen koulutusjärjestelmään seuraavasti:

- 3K ja 3M -kortin tuomarit, jotka ovat toimineet tuomarina vähintään kerran vuodessa, voivat siirtyä kurssille 2 (AV- ja TV-tuomarointi kilpasarjat ja tyttösarjat). Ennen kurssia on suoritettava nettikoe sekä ennakkotehtävä EXE-alueelta.
- 2K-kortin tuomarit, jotka ovat toimineet tuomarina vähintään kerran vuodessa, voivat siirtyä kurssille 3 (yli 14v SM-sarjojen tuomarointi).
- 2M-kortin tuomarit, jotka ovat toimineet tuomarina vähintään kerran vuodessa, voivat siirtyä kurssille 3 (ylituomariksi pätevytyminen, kaikki sarjat)
- Jos tuomari ei ole toiminut kilpailuissa tuomarina vähintään vuosittain, koulutus tulee aloittaa kurssista 1 (suorituksen tuomarointi, kaikki sarjat).

Kansainvälinen tuomarikoulutus, tuomarit kansainvälisissä kilpailuissa

Kansainvälinen tuomarikoulutus tapahtuu kansainvälisen voimisteluliiton IFAGG:in alaisuudessa. Tuomarikoulutukseen voivat lähteä kansalliset 1. luokan tuomarit seuran / omalla kustannuksella alimmalle eli 3. tason koulutukseen, mutta ilmoittautuminen tapahtuu IFAGG:n jäsenen eli Voimisteluliiton kautta. Kansainväliseen tuomarikoulutukseen hakeutumista varten tuomarin tulee olla yhteydessä lajipäällikköön.

Alimman eli KV 3-luokan tuomarit voivat tuomaroida KV-seurakilpailuissa eli B-kategorian kilpailuissa aluksi. World Cup, Challenge Cup, EM- ja MM-kilpailuissa käytetään ensisijaisesti KV 1-luokan tuomareita.

5. Kilpailuun ilmoitettavat tuomarit / tuomarivelvoite

Kilpailun järjestäjällä ei ole tuomarivelvoitetta. Uudella JV kilpailutoimintaan osallistuvalla seuralla on vapautus tuomarivelvoitteista kahden ensimmäisen kilpailukauden aikana.

Liiton kilpailuissa tuomarivelvoite on

- 2-3 joukkuetta → 1 tuomari
- 4-6 joukkuetta → 2 tuomaria
- 7 tai enemmän joukkueita → 3 tuomaria, joista vähintään yhden oltava YT-kelpoinen
- Sakko puuttuvasta tuomarista ilmoitetaan kilpailukutsussa, keväällä 2018 sakko oli 250 euroa / puuttuva tuomari. Sakot laskuttaa Voimisteluliitto.

Alueiden ja seurojen/seurayhtymien järjestämissä kilpailuissa tuomarivelvoite ilmoitetaan kilpailukutsussa, samoin mahdollinen kohtuullinen sakko puuttuvasta tuomarista.

Tuomarin tulee ilmoittautumisen yhteydessä ilmoittaa seura/seurat, joissa toimii. Jos tuomari edustaa kilpailuissa toista kuin omaa seuraansa/seurayhtymäänsä, hänen tulee ilmoittaa edustamansa seura, jotta tuomarivelvoitteen toteutuminen voidaan kohdentaa oikeaan seuraan.

Yksi tuomari voi yhdessä kilpailussa täyttää vain yhden seuran (tai virallisen seurayhtymän, jolla on kilpailussa yhteisiä joukkueita) tuomarivelvoitetta.

Seuran/seurayhtymän ilmoittamien tuomareiden tulee voida tuomaroida niissä sarjoissa, joihin seura on ilmoittanut joukkueita (esim. jos seuralla on joukkueita SM-sarjoissa, tulee ilmoittaa myös tuomareita näihin sarjoihin – ei ainoastaan lasten-/kilpasarjoihin).

Tuomaristoja/paneeleja koostettaessa tulee ottaa huomioon tuomareiden seurasidonnaisuudet. Tässä yhteydessä yhden tuomarin voidaan katsoa olevan samanaikaisesti sidonnainen useampaan kuin yhteen seuraan.

6. Tuomarit kilpailuissa

Tuomarit kansainvälisissä kilpailuissa

World Cup, Challenge Cup, EM- ja MM-kilpailut

- Lajipäällikkö esittää ja lajiasiantuntijaryhmä päättää tuomarit.
 - tuomarivalinnat voidaan lajipäällikön päätöksellä siirtää tarvittaessa VAR:n (Voimisteluliiton valmennuksen asiantuntijaryhmän) käsiteltäväksi
- Käytetään ensisijaisesti KV 1-luokan tuomareita ja tarvittaessa seuraavien KV-luokkien tuomareita.

Kansainväliset A-/B-kategorian kilpailut, joihin on maakiintiöt

- Lajipäällikkö esittää ja lajiasiantuntijaryhmä päättää tuomarit
- Käytetään kaikkien luokkien KV-luokan tuomareita ja valinnassa huomioidaan
 - ylituomaripätevyys
 - tuomarin mahdollisuus kerryttää kortin nostoon tarvittavia tuomaroiteja ja/tai pitää kortti voimassa
 - tasapuolisuus KV-tuomarien kesken
 - aktiivisuus tuomaritoiminnassa
- Lajipäällikkö ilmoittaa tuomarit kilpailuun
- Tuomarien matkakustannuksista vastaavat osallistuvat joukkueet/seurat ja kustannukset jaetaan tasapuolisesti osallistuvien joukkueiden/seurojen kesken

Kansainväliset B-kategorian kilpailut (KV-seurakilpailut), joihin ei ole maakohtaista joukkuerajoitusta

- Ulkomailla järjestettävät kilpailut: tuomarit ovat yhteydessä lajipäällikköön ennen kuin ilmoittautuu itse tuomariksi kilpailujärjestäjän ohjeen mukaisesti
- Suomessa järjestettävät kilpailut: tuomarit ilmoittautuvat suoraan kilpailujärjestäjän ohjeen mukaisesti.
 - ensisijaisesti kilpailuissa käytetään KV-tuomareita
 - Suomessa järjestettävissä kilpailuissa tuomaristoja voidaan tarvittaessa täydentää kansallisilla tuomareilla, joilla on riittävä pätevyys tuomaroitavaan sarjaan

- Osallistuvat joukkueet/seurat vastaavat, että niillä on käytettävissä tarvittava määrä riittävän pätevyyden omaavia tuomareita
- Tuomarit valitsee kilpailujärjestäjä
- Tuomari sopii osallistuvien joukkueiden/seurojen kanssa matkakustannusten korvauksista. Suositeltavaa on, että tuomarien matkakustannuksista vastaavat osallistuvat joukkueet/seurat ja kustannukset jaetaan tasapuolisesti osallistuvien joukkueiden/seurojen kesken.

Tuomarit SM-kilpailuissa, arvokilpailukarsinnoissa ja liiton mestaruuskilpailuissa

Lajipäällikkö esittää ja lajiasiantuntijaryhmä päättää tuomarit.

Tuomaristojen valinnassa otetaan huomioon

- tuomarikortin taso
 - SM-kilpailuissa ja arvokilpailukarsinnoissa: ensisijaisesti KV-kortin tuomarit korkeimmasta tuomarikortista alkaen, toissijaisesti kokeneet ja aktiivisesti tuomaroineet kansalliset 1. luokan tuomarit
 - Liiton mestaruuskilpailuissa: ensisijaisesti kansalliset 1. luokan tuomarit, toissijaisesti täydennetään tuomaristot 2. luokan tuomareista
- esteettömät tuomarit sekä mahdollisten seuraedustusten tasaisuus
- lisäksi huomioidaan tuomareiden kokemus, aktiivisuus oman osaamisen ylläpitämisessä ja kehittämisessä sekä mahdolliset onnistumiset tai haasteet aiemmissa tuomaroinneissa

Kilpailun järjestäjä vastaa aika- ja rajatuomareiden hankkimisesta ja näiden mahdollisista kuluista ja korvauksista.

Tuomarit muissa kilpailuissa

Alue-, kaupunki- ja seurakilpailut

- Kilpailujen järjestäjä vastaa tuomarien hakemisesta ja valinnasta.
- On suositeltavaa, että kilpailujärjestäjä nimeää vastuutuomarin, joka huolehtii tuomaristojen kokoamisesta, tiedottamisesta, tuomarikokouksesta
- Tuomarien matkakorvauksista vastaa järjestävä tai lähettävä seura kilpailukutsussa ilmoitetun mukaisesti. Jos lähettävistä seuroista ei saada kootuksi riittävästi tuomareita kilpailun järjestämiseen ja järjestävä seura kutsuu kilpailuun muita tuomareita, järjestävä seura vastaa näiden tuomarien korvauksista.

Kilpailun järjestäjä vastaa aika- ja rajatuomareiden hankkimisesta ja näiden mahdollisista kuluista ja korvauksista.

Pätevyysvaatimukset

Kilpailu ja sarja	Tuomarin taso vähintään	Poikkeukset
Stara	Arvi-koulutus käytyinä	
Seura-, kaupunki- ja aluekilpailut / kaikki sarjat: EXE-paneeli	3E tai vanhan koulutusjärjestelmän 3K	Korkeintaan kaksi 3E-tuomaria samassa paneelissa
Seura-, kaupunki- ja aluekilpailut / kilpa- ja tyttösarjat: TV- ja AV-paneelit	3 tai vanhan koulutusjärjestelmän 3K/3M/2K	Vanhan koulutusjärjestelmän tuomarikorteissa vaaditaan <ul style="list-style-type: none"> - kilpasarjat yli 14v: 2K-kortti - SM12-14v: 3M-kortti - kilpa 12-14v ja 10-12v: 3K-kortti
Seura-, kaupunki- ja aluekilpailut / yli 14v SM-sarjat: TV- ja AV-paneelit	2 tai vanhan koulutusjärjestelmän 2M	
Liiton mestaruuskilpailut	1	Tarvittaessa voidaan täydentää kokeneilla 2.lk tuomareilla
SM-kilpailut ja arvokilpailuiden karsinnat	KV3	Tarvittaessa voidaan täydentää kokeneilla kansallisilla 1.lk tuomareilla
KV-kilpailut	KV3	Suomessa järjestettävissä kv-seurakilpailuissa tuomarina voivat toimia kansalliset tuomarit, joilla on pätevyys tuomaroitavaan sarjaan

Ylituomarilta vaaditaan 1.lk kortti. Mikäli 1.lk tuomareita ei ole riittävästi, tarvittaessa ylituomarina voi toimia kokenut 2.lk tuomari.

Aika- ja rajatuomareilta ei edellytetä JV-tuomarikorttia.

Tuomaripätevyyden säilyttämiseksi kansallisella tasolla tuomarin tulee tuomaroida vähintään **kaksi kilpailua vuodessa**. Lisäksi tuomarin tulee osallistua aktiivisesti liiton tarjoamaan lisä- ja täydennyskoulutukseen (esim. tuomariseminaari) ja sääntöjen muuttuessa suorittaa hyväksytysti päivityskoe. Pidempien poissaolojen osalta (esim. äitiyslomat, pitkät ulkomailla olot) poikkeukset voi myöntää lajipäällikkö.

Vanha tuomarikoulutusjärjestelmä on voimassa 30.6.2018 saakka, sen jälkeen toimitaan vain uuden järjestelmän ja pätevyysvaatimusten mukaisesti.

Tuomaripaneelin kokoonpano

Tuomaripaneelien koostamisessa ennen kilpailuja on huomioitava

- tuomarien pätevyysvaatimukset
- kilpailukohtaiset tuomarien valintaperusteet
- tuomarien mahdolliset esteellisyydet sarjoihin
- mahdollisten seuraedustusten tasaisuus
- tuomarien kokemus tai kokemattomuus (kokemattomimmat jaettava tasaisesti sarjoihin/eri osaluille sekä haastavimpiin sarjoihin kokeneimpia)

Tuomarit arvotaan paneeliin tuomaripalaverissa tuntia ennen kilpailun tai sarjan alkua. Arvonta tehdään sarjoittain ja kussakin sarjassa paneeliin arvotaan ensin ylituomarit. Tuomarit tulee arpoa paneeliin huomioiden pätevyysvaatimukset, tuomarien mahdolliset esteellisyydet ja seuraedustukset ja arpoen kokeneimmat ja kokemattomimmat tuomarit tasapuolisesti eri paneeliin.

7. Tuomarin tehtävät

Tuomarin tehtävänä on arvioida kilpailusuoritus sääntöjen mukaisesti. Tuomarit tekevät arviointinsa itsenäisesti. Kilpailujen aikana tuomarit eivät saa keskustella arvostelusta keskenään eivätkä valmentajien tai voimistelijoiden kanssa. Kukin tuomaristo antaa pisteensä täysin itsenäisesti, muiden tuomaristojen pisteistä riippumatta.

Ylituomarin tehtävät/velvollisuudet

Ylituomarin tehtävät kilpailusääntöjen mukaisesti:

- toimii yhtenä arvostelutuomarina (pois lukien 8-10v-sarja)
- tarkistaa tuomareiden antamien pisteiden erot
- kutsuu tuomarit neuvotteluun sääntöjen määräämissä tilanteissa ja toimii neuvottelun puheenjohtajana
- valvoo sääntöjen noudattamista
- valvoo arvostelutuomareiden toimintaa
- ylituomari voi keskeyttää suorituksen teknisen ongelman tai vaaratilanteen vuoksi, mikäli kilpailuissa tulee kysymyksiä, joista säännöissä ei ole määräyksiä, ylituomari kutsuu koolle koko sarjan tuomariston (sommittelu ja suoritus) sekä kilpailujen johtajan sekä mahdollisen lajiasiantuntijaryhmän nimeämän juryn ja/tai valvojan neuvottelemaan ratkaisusta tarkastaa pistepöytäkirjat ja allekirjoittaa ne

Ylituomarilta vaaditaan 1.luokan tuomarikortti, mutta tarvittaessa (jos 1.lk tuomareita ei ole riittävästi), ylituomarina voi toimia kokenut 2.lk tuomari.

Kilpailun jury tai virallinen valvoja

Joukkuevoimistelun lajiasiantuntijaryhmä voi eri päätöksellä nimetä kilpailuihin juryn tai virallisen valvojan ja määritellä heille erityisen tehtävän.

8. Kilpailuihin valmistautuminen

Jokaisen tuomarin velvollisuutena on tuntea lajin säännöt ja tuomariohjeistus. Tuomari vastaa siitä, että hän on asianmukaisesti valmistautunut kilpailuun. Jos edellisestä tuomaroinnista on pidempi aika, kannattaa kilpailuihin valmistautua esim. katsomalla videoita/YouTubesta lajin kilpailusuorituksia ja harjoittelemalla arviointia ennen kilpailupäivää. Harjoittelua on suositeltavaa tehdä myös salikäynneillä kotiharjoituksissa tai leireillä, ja tuomari sopii käynneistä valmentajien tai seurojen kanssa. Yleinen käytäntö on, että mahdollisista palkkioista sovitaan etukäteen ja että tuomarille korvataan salikäynneistä matkakulut ja sovittava korvaus, esim. liiton kouluttajapalkkion mukaisesti.

Kilpailujen harjoituksissa tuomarit voivat harjoitella arviointia ja tarvittaessa keskustella muiden tuomarien kanssa sääntökohdista, mutta tuomarit eivät saa arvostella joukkueita.

Tuomarien pukeutuminen

Tuomarin ulkoasu tulee olla ammattimainen ja siisti, sävyltään tumma (musta, tummansininen tai tummanharmaa). Kilpailuissa tuomarilla tulee olla tumma yläosa (jakku tai siisti neule) sekä tumma alaosa (hame tai housut) tai tumma mekko. Jakun alla oleva paita voi olla vaalea tai tumma. SM-kilpailuissa tuomarilla tulee olla tumma jakkupuku ja vaalea paita.

Tuomarin asustukseen eivät kuulu seura-asut, farkut tai kirikkaat värit.

Tuomareiden tarvikkeet

Kilpailuihin tulevalla tuomarilla tulee olla mukanaan kyniä ja voimassaolevat kilpailusäännöt. Kansallisissa kilpailuissa säännöt voivat olla paperilla tai sähköisinä, kansainvälisissä kilpailuissa on nykyisin sallittu sääntöjen käyttö vain paperilta. Kilpailutilanteessa tuomari saa käyttää omaa mobiililaitettaan vain sääntöjen tarkistamiseen tai laskimena, muu puhelimen/viestinten käyttö on kiellettyä. Erillisen laskimen käyttö on sallittua. Jos kilpailuissa on käytössä sähköinen pisteidenantojärjestelmä, tuomarit käyttävät sitä.

Kilpailujärjestäjän vastuulla on hoitaa tarvittavat arvostelulaput, pistelaput, harjoitus- ja suoritusjärjestykset sekä tyhjää paperia tuomareita varten.

Tuomaripalkkiot

Liiton kilpailuissa Voimisteluliiton luottamushenkilöiden matkustussäännön mukaan. Muissa kilpailuissa mahdollisista tuomaripalkkioista ilmoitetaan kilpailukutsussa. Mikäli liitto tai järjestävä taho ei vastaa tuomarien matkustuskustannuksista, suosituksena on, että lähettävä seura vastaa tuomarin matka- ja päiväraha-kuluista.

9. Tuomaripalaute

Tuomarilla tulee olla kaikista tuomaroimistaan ohjelmista niin hyvät muistiinpanot, että hän pystyy niiden avulla perustelevaan pisteensä mahdollisessa tuomarineuvottelussa ja kilpailun jälkeen kysyttäessä.

Valmentaja ja/tai koreografi voi kysyä tuomareilta palautetta kilpailun tulosten selvittyä. Tuomareiden toivotaan antavan palautetta joko kilpailupaikalla tai jälkikäteen esimerkiksi puhelimesta tai sähköisesti. Palautteen antaminen ei ole pakollista mutta suositeltavaa, huomioiden tuomarin omat resurssit ja joukkueiden tasapuolinen kohtelu.

Tuomari voi antaa palautteen vapaamuotoisesti omasta arvioinnistaan, mutta ei voi kommentoida muita osa-aluepisteitä tai joukkueen kokonaispisteitä. Palaute voi koskea vain kyseisen valmentajan/koreografin omaa joukkuetta. Tuomarin ja valmentajan/koreografin välisessä palautekeskustelussa tulee muistaa molemminpuolinen kohteliaisuus ja kannustava tyyli.

Valmentaja voi pyytää tuomaria vierailemaan joukkueen harjoituksissa. Näillä salikäynneillä työskentelyn tarkoituksena on analysoida ohjelman sommittelua ja sen hetkistä suoritusta sekä antaa neuvoja ja opastusta valmentajan niin halutessa. Salityöskentely myös vahvistaa tuomarin omia taitoja ja auttaa tuomaria valmistautumaan tuleviin kilpailuihin. Tuomarin tulee mahdollisesta salikäynnistä riippumatta arvioida joukkueen suoritus kilpailuissa yksinomaan kilpailusuorituksen perusteella.

10. Tuomaritoiminnan valvonta

10.1 Kilpailun aikainen valvonta

Kilpailun aikana tuomarien toimintaa valvoo kukin ylituomari oman tuomaripaneelinsa osalta. Ylituomarin tehtävänä on varmistaa kilpailutulosten oikeellisuus ja vastata oikeudenmukaisesta tuomaritoiminnasta kilpailuissa. Tarvittaessa ylituomari voi huomauttaa yksittäistä tuomaria, jos tuomari toimii vastoin sääntöjä tai muuten huolimattomasti. Selkeissä sääntörikkomuksissa ylituomarin tulee tiedottaa tapahtuneesta lajipäällikköä, joka vie asian lajiasiantuntijaryhmän käsiteltäväksi.

Lajiasiantuntijaryhmä voi myös nimetä kilpailuihin tarkkailijan, joka seuraa kilpailua, tuomarineuvotteluja ja antaa palautetta tuomareille ja lajiasiantuntijaryhmälle. Tarkkailija ei voi kuitenkaan osallistua neuvotteluihin eikä pyrkiä vaikuttamaan pisteisiin.

10.2 Kilpailun jälkeinen valvonta

Lajiasiantuntijaryhmä valvoo ja arvioi joukkuevoimistelun tuomaritoimintaa Yleisten kilpailu- ja kurinpitosääntöjen edellyttämällä tavalla. Tuomariin, joka ei noudata joukkuevoimistelun sääntöjä, tätä tuomariohjetta ja lajiasiantuntijaryhmän päätöksiä, voidaan soveltaa Voimisteluliiton yleisiä kurinpitosääntöjä.

Kilpailun jälkeen ylituomari voi raportoida tuomaripaneelinsa toiminnasta (esim. yksittäisen tuomarin tai koko paneelin hyvin kapeaksi jäänyt pisteskaala, tuomarin häiritsevän hidas tai huolimaton toiminta) kehittämisnäkökulmasta lajipäällikölle. Jokainen tuomari voi esittää toiminnan kehitysehdotuksia lajipäällikölle tai lajiasiantuntijaryhmälle. Tuomaritoimintaa kehitetään lajiasiantuntijaryhmässä tai sen nimeämässä tuomaritiimissä.

Joukkueen valmentaja voi kilpailun jälkeen tiedustella joukkueensa pisteiden perusteluita ensisijaisesti yksittäiseltä tuomarilta ja toissijaisesti lajipäälliköltä. Lajipäällikkö vie asian lajiasiantuntijaryhmään tai sen nimeämään tuomaritiimiin pisteiden analysointia varten.

Voimisteluliiton mestaruuskilpailuista ja arvokilpailuiden karsintakilpailuista tehdään kilpailun jälkeen tarvittaessa pisteanalyysi, jolla pyritään varmistamaan tuomaritoiminnan laatu. Pisteanalyysin tekee lajiasiantuntijaryhmä tai sen nimeämä tuomaritiimi, huomioiden esteellisyytilanteet. Pisteanalyysissä huomioidaan erityisesti:

- Tuomarin antamien pisteiden heittäily tai epäloogisuus
- Tuomarikohtaisten pisteiden ja tuomarikohtaisen rankingin suuret poikkeamat verrattuna lopulliseen keskiarvoon perustuvaan rankingiin
- Epäloogiset erot alku- ja loppukilpailun välillä, jos tuomari on toiminut samassa tehtävässä kummassakin kilpailussa
- Joukkueiden lajipäällikölle esittämät kyselyt tuomarikohtaisten pisteiden selvittämiseksi
- Pisteiden seura-/aluesidonaisuus

Pisteanalyysin perusteella lajipäällikkö lähettää tarvittaessa pyynnön tuomarille pisteiden selvittämiseksi sekä oman tuomariryön arvioimiseen ja kehittämiseen.